

Fastighetsnämnden 2021-11-15
Ärende 23 Dnr 7074/15

Yrkande angående Förlängning av markanvisning till Ernst Rosén AB för Skanstorget inom stadsdelen Haga

Förslag beslut

I Fastighetsnämnden

1. Fastighetsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att ge sin mening om markanvändningen och om detaljplanearbete för bostäder och förskola vid Skanstorget enligt förslag i markanvisningen skall ske eller inte utifrån kommunfullmäktiges ambition att bevara kulturhistoriskt intressanta platser och bebyggelse samt utifrån framdriften av kommunal service i centrala Göteborg.

Yrkandet

Arbetet med hur Skanstorget skall utvecklas har pågått sedan 2000-talets början. Frågan om att exploatera ett torg är av strategisk betydelse bland annat dels då det innebär irreversibel privatisering av allmän yta som det inte finns så mycket av i stadsdelen, dels då byggande på ett allmänt torg inte är något som förekommit i Göteborg tidigare.

Vidare finns i centrala Göteborg ett akut behov av ytor för kommunal service (förskola och skola) som visat sig svårt att lösa på de tilltänkta platser i centrala Göteborg som fastighetskontoret har arbetat med. Det har lett till förslag på komplicerade (och sannolikt kostsamma) lösningar som till exempel förslag på skola och förskola klättrandes upp på Skansbergets södra sida. Skanstorget kan vara en bättre lösning för kommunal service än Skansberget.

Det måste också vara tydligt att stadens inställning är att lägga resurser på genomförande av denna utveckling och planering, som Länsstyrelsen inte anser vara lämplig utan betyder en påtaglig skada för riksintresset för kulturmiljövård, för att åstadkomma 200 bostäder, underjordiskt garage och en förskola. Det är möjligt att fortsätta att driva planarbetet enligt markanvisningen och exploatörens förslag. Sannolikt kommer då Länsstyrelsen vilja upphäva planen vilket kan överklagas till regeringen. Utgången av många års detaljplanearbete för byggande på Skanstorget är alltså mycket osäker.

Kommunfullmäktige har i ett uppdrag i budget 2021 gett byggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag ta fram en plan för att säkerställa den historiska stadskärnans bevarande. I kommunfullmäktiges budget framgår tydligt hur vi fortfarande kan uppleva stadens ursprungliga centrum och att dessa kvaliteter även fortsatt skall bevaras. Ser man till Skanstorget så ligger inte detta inom stadskärnan men inom de centrala delarna i Göteborg och är också en unik plats där delar av fästningen Göteborg tydligt kan upplevas.

Kommunfullmäktige har beslutat om bevarandeprogrammet "Kulturhistorisk bebyggelse i Göteborg, del 1". På sidan 211 anges "Skanstorget används nu i huvudsak som parkeringsplats och har en rund plantering där saluhallen en gång låg. Torget domineras av Skansbergets dramatiska sluttning och Skansen Kronan med sin kraftfulla arkitektur. Raden med tvåvåningshus begränsar torget mot norr och utgör samtidigt entrén till Haga från detta håll.". Utifrån bland annat dessa beskrivningar kan

Skanstorget anses utpekat som kulturhistoriskt värdefullt i sitt stadsbyggnadssammanhang av kommunfullmäktige.

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag till byggnadsnämnden i budget 2021 förefaller det inte självklart att Skanstorget skall bebyggas. I ett fall som detta där det är stor risk att fastighetsnämndens insatser blir onyttiggjorda genom att detaljplanen inte kommer kunna vinna laga kraft. Detta betyder att kommunfullmäktige i tidigare skede bör höras avseende om markanvändningen och om planering skall ske eller ej. Fastighetskontoret avsätter resurser för att möjliggöra utvecklingen av marken och detaljplanearbetet drivs av stadsbyggnadskontoret men omfattar bidrag från fastighetskontoret och andra förvaltningar och bolag. Det är viktigt att staden har rätt prioritering avseende var resurser läggs utifrån de politiska målen.

Enligt 5 kap 22 § Kommunallagen får ärenden i fullmäktige väckas av en nämnd.

Utifrån kommunfullmäktiges uppdrag att säkerställa den historiska stadskärnans bevarande utifrån att Skanstorget nämns i den av kommunfullmäktige beslutade bevarandeprogrammet Kulturhistorisk bebyggelse i Göteborg, del 1, utifrån att kommunfullmäktige tar beslut i strategiska detaljplaner och utifrån att markanvändningen av Skanstorget är av principiell och strategisk vikt bedöms det lämpligt att kommunfullmäktige skall ge sin mening i frågan.